

EK:n kanta: Yritykset tarvitsevat oikeusvaltioita Euroopassa

Oikeusvaltio on ehto liiketoiminnalle

Euroopan unioni rakentuu kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteille. Oikeusvaltio on länsimäisen ja eurooppalaisen yhteiskuntajärjestyksen perusta ja turva. Tämä ei kuitenkaan ole enää itsestäänselvyys länsimaissa eikä edes Euroopan unionissa. Oikeusvaltion periaatteita on koeteltu viime aikoina useissa EU:n jäsenmaissa, joissa tuomioistuinlaitos riippumattomuutta ja median vapautta on heikennetty.

Oikeusvaltioperiaatteilla on tärkeä tehtävä vakaan liiketoimintaympäristön luomisessa. Oikeusvaltio ja toimiva oikeusjärjestelmä ovat pitkäaikaisen taloudellisen vaurauden perusta. Läpinäkyvä hallinto ja riippumattomat tuomioistuimet takaavat yhtäläiset toimintaedellytykset kaikille yhteiskunnassa, mukaan lukien yrityksille. Ne tarjoavat oikeusvarmuuden ja oikeudenmukaisen kohtelun taloudellisille toimijoille, turvan kuluttajille ja ennustettavuuden investoinneille.

Oikeusvaltion heikentyminen aiheuttaa myös suoranaista taloudellista haittaa. Rajat ylittävän liiketoiminnan harjoittamisessa oikeusvarmuuden puute nostaa muun muassa yritysten kynnystä laajentaa toimintaa toisiin jäsenmaihiin, koska oikeudelliset ja poliittiset riskit johtavat hallinnollisen taakan ja kustannusten kasvuun. Näin ollen oikeusvaltion heikentyminen vaikuttaa paitsi perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen, myös rapauttaa sisämarkkinoiden toimivuutta.

EU oikeusvaltioiden yhteisönä

Oikeusvaltion periaatteiden seuraaminen on ollut vastatuulella viimeisten vuosien aikana useissa Euroopan unionin jäsenmaissa. Viime keväänä Euroopan komissio ehdotti EU:n rahoituksen ja oikeusvaltioperiaatteiden kytkemistä vahvemmin toisiinsa.

Ehdotuksessa komissio haluaa suojata EU:n pitkän aikavälin budjettia taloudellisilta riskeiltä, jotka johtuvat periaatteiden seuraamiseen liittyvistä puutteista jäsenvaltioissa. Ehdotetun uuden mekanismin mukaan unioni voisi vähentää tai rajoittaa jäsenvaltion mahdollisuuksia saada EU:n rahoitusta tai jopa keskeyttää rahoituksen sen mukaan, minkä tyyppisiä ja miten vakavia puutteet periaatteiden noudattamisessa ovat. Tämä edellyttäisi kuitenkin jäsenmaiden enemmistön tukea. EU:n pitkän aikavälin budjetista ja siihen liittyvistä ehdotuksista käydään parhaillaan neuvotteluja.

EK:n viestit

- Oikeusvaltioilla on tärkeä tehtävä vakaan liiketoimintaympäristön luomisessa.
- Elinkeinoelämän on syytä vaatia, että jäsenmaat pitävät kiinni oikeusvaltioperiaatteiden noudattamisesta.
- Oikeusvaltion heikentyminen heijastuu suoraan sisämarkkinoiden toimintaan.
- Toimiva oikeusjärjestelmä takaa oikeusvarmuuden taloudellisille toimijoille, turvan kuluttajille ja ennustettavuuden investoinneille.
- EU:n rahoituksen ja oikeusvaltioperiaatteen kytkeminen toisiinsa on yksi keinoista, joilla voidaan vahvistaa oikeusvaltion periaatteiden kunnioittamista EU:ssa.

Lisätiedot:

Avustava asiantuntija Renata Osmanova, puh. +32 499 114 288, etunimi.sukunimi@ek.fi

Johtaja Taneli Lahti, puh. +32 498 981 895, etunimi.sukunimi@ek.fi